

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraj. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri- stepne peti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Volitve na Kranjskem

se bodo po vladni naredbi vršile, kakor uradna „Laib. Zeitung“ poroča:

- a) za kmetske okraje 16. oktobra,
- b) za mesta in trge 23. oktobra,
- c) volilni zbor trgovinske zbornice bode 24. oktobra.
- d) veliko posestvo voli 30. oktobra.

Torej še samo en mesec imamo časa delati. Požurimo se povsod, vsak narodnjak naj postavi svojega moža! Posebno po deželi naj rodoljubi pazijo in agitirajo že pri izbiranju volilnih mož.

Živio dr. Makanec!

Poročali smo v zadnjih brojih o razpravah v hrvatskem deželnem zboru, o „reviziji nagodbe“. Ako se denes na to nazaj oziramo, nikakor nam na um ne pride soditi o vspehu, ali vspehe nove sprejete nagodbe; mi Slovenci nismo pozvani, zdaj bratom Hrvatom ni svetovati ni odsvetovati v stvari, ki je njim bližja, nego nam; osobito bi sedaj, po izvršeni situaciji, bilo na napačnem mestu morda rekriminacije delati. Čakamo, da vidimo, ali bodo Magjari držali vero Hrvatom in ako kaj želimo, sigurno je naša vroča želja, da bi učinjen korak večine zastopnikov hrvatskega naroda bil temu narodu na večji blagoslov nego si obetati upamo.

Ena točka pak je v celi razpravi, ki je nas vse Slovence simpatično zadela, namreč, da se je v hrvatskem narodnem zastopstvu našel mož, ki nij pozabil, da je poleg Hrvata tudi Jugoslovan, ki je v imenu svojega naroda čestito spominjal se tudi našega slovenskega naroda. Dr. Makanec, karlovški poslanec, vodja skrajne levice, je

v svojem protivljenju proti nagodbi, kakor je, kazal tudi na nas Slovence, poudarjal potrebo našega zedinjenja s Hrvati in drugimi Jugoslovani, ter izrazil svoje in hrvatskega naroda preverjenje, da razen prirojenega nagnenja tu lastna korist napotuje hrvatski narod do zveze z našim slovenskim, kajti on ve, „da se bode nemški kolos tudi na njega zavalil, kakor hitro bode njegovo predstražo, Slovence, podjarmiti hotel.“ (Glej dopis iz Zagreba v št. 208 „Slov. Nar.“) To je govoril poslanec hrvatskega naroda v hrvatskem narodnem saboru. Od julija leta 1848, ko je hrvatski narodni sabor pod predsedstvom bana Jelačića zahteval zvezo s Slovenci, do zdaj, so, kolikor nam znano, redke bile take besede na Hrvatskem, za to jih tem veselejše pozdravljamo.

Naj g. dr. Derenčin ne misli, da pričakujemo sedaj odmah od Hrvatov kake god pomoči. Dozdaj si še pomagamo, kakor god znamo sami in upamo še nekoliko časa sami s svojo močjo na braniku vztrajati; tudi čutimo, da naš narod v izobraževanju in vsem napreduje. Veseli nas, ako hrvatski tudi. A dr. Makanec hvalo vemo, da se nas je tako simpatično v imenu svojega naroda domislil, ker mislimo, da je treba ideje vedno zopet in zopet vsajati in oživljati; veseli nas pa še bolj, da je izrekel prepričanje, ki je tudi pri nas občno: da namreč nij samo sočutje, nego mejusobni interes, ki nas Slovence s Hrvatskom v bodočnosti zvezati mora, in da tega ne smejo v svojo korist baš Hrvati z nobeno „revidirano nagodbo“ iz vida izpustiti. Za to pa kličemo vsi Slovenci od Drave do Adrije, od koroških gor do Kolpe, dr. Makanec srčni „živio, mnogaja leta!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. septembra.

Volilno gibanje začne živahneje postajati in skoro bodo politične stranke razglasile svoje oklice in kandidate. Ustavoverci imajo še zmirom svoje „mlade“ in „stare“ in bodo v mnogih okrajih imeli dvojne kandidate.

Na **Gališkem** zopet enkrat skušajo židovi z Rusini se zvezati proti Poljakom. Ker so Rusini ravno tako ustavoverni, kakor židovi, bi se v političnem oziru za čas volitve lahko spravili, a menda drug družemu ne zaupa. — V kmetski skupini tarnopolski kandiduje od poljske strani federalist Kačala; v mestni skupini stanislavski, dr. Kaminski.

Helfert v svoji brošuri svetuje anticeutralistom, naj vstopijo v državni zbor. „Vaterl.“ proti temu ugovarja in pravi, da dozda nobeden ud „pravne“ stranke nij se potegoval za vstop v državni zbor; Helfert pa ne pripada k „pravni“ stranki.

„**Moravská Orlice**“ dokazuje s številkami krivico, katera se moravskim Slovanom godi po novem volilnem redu za državni zbor. Slovani utegnejo v 7 volilnih skupinah med 11 zmagati. Pride tedaj eden poslanec na 176.000 Slovanov, nasproti pa na 96.000 Nemcev tudi eden.

Na **Češkem** so med kandidati za državni zbor knez Švarcenberg, knez Lobkovic, grof Henrik Klam-Martinič, grof Harrach in grof Hohenwart. (Da Čehi Hohenwarta v državni zbor volijo, je prav in naravno. Čemu ga pa potlej silijo Costovec še pri nas Slovenceh?)

Vnanje države.

Francoski legitimistični listi so proti podaljšanju vladne oblasti Mac-Mahonove. — Kneza Milana sta obiskala Broglie in Mac-Mahon, dan potem je on sprejel oba. — Pariški nadškof je razposlal pastirski list,

Listek.

Nedeljska pisma.

XIV.

Vselej sem ga vesel, kadar ga srečam. Irhaste hlače ima, škornje čez kolena, rudeč nadsrajčnik, tržaško ruto okolo vrata, na glavi pa neogibno kapo z debelim „cofom“, suh je kot goba, iskrih oči. In kadar se snideva, privleče turnčkasto pipo iz žepa, proseč me tobaka, in ko ukreše ogenj, — klinčkov še ne pozna, — namuza se mi tako skrivnostno, češ, ko bi ti vse to vedel, kar jaz vem.

Gospica, to je naš slovenski Pavliha. Takov je, kakor pred dve sto leti, ko je še svetniku v znamenju platno prodajal. On je nesmrten, kakor večni žid. V kmetski hiši in v gosposkem gradu, tu in tam, povsod ga

lahko vidite, ali bolje čujete, in o vsakem času.

Tako ga tudi jaz mnogokrat srečam; in ker sva uže davnaj znana, in jaz njegove slabosti vem, zapeljem ga jako rad kam, kjer bog roko ven med svet moli.

Naš Pavliha je v nekem obziru aristokrat; on pije namreč samo drago vino. V meri pak nij prav nič plemenit; pije, dokler je kaj v poliči, ali bolje, dokler se jaz plačevanja ne naveličam.

Sinoč sem ga našel na mostu pred frančiškani — (najmlajši baron kranjski, gosp. Korgelj, je enkrat v deželnem zboru ko predsednik dejal: „die fleckajner-patres“ — pa to le mimogrede omenim, ne da bi kaj slabega mislil) — ko je ravno Pavliha namreč nekega služabnika mestne pravice popraševal, kje gospod doktor Dolfi Schaffer stanuje. Novo uniformirani stražnik je bil jako razžaljen, ker ga je Pavliha tikal po svojej

slabej pavlišji navadi, in tje priporočil neotesancu s prav lahko umljivimi izrazi, naj prej Matičnega „olikanega Slovenca“ študira, po tem stoprv — Pavliha nij poslušal več onega kulturnega apostola, ker jaz sem ga bil prijel pod pazduho, in pet minut pozneje sva sedela v kazini pri dveh buteljah Ljutomercana. Moj znanec mi napije prav po narodno, potem pak zapali svojo pipo in prav globoko vzdihne. Bil je nekako melanholičen.

„Kaj ti je, Pavliha?“ ga vprašam radovedno; „tako se držiš, kakor tedaj, ko si bil mesto kislega zelja v piskru cel zelnik se slanino zabelil.“

„E pri moji duši“ — (ne zamerite gospica, moj znanec nij tako „hoffähig, kakor morda ljubljanski „sontagsficier“) „kaj bi se ne držal kisle, ali ne veš, da bodo sedaj volitve in da bodo 4. novembra že vsi uznaj sedeli, tam v tistej hiši pred škotskimi vrati, kjer sem jaz uže toliko britkega užil?“

v katerem se robato izraža proti italijanskej vladi, ker je ta papežu sovražna. Ta vse česti vredni gospod nadškof pravi med drugim, da Rim nikakor ne izpolnjuje pogojev, ki so potrebne politične stolici, in zato si bode, pravi nadškof, moj papež, kralj vsega sveta, uropano svobodo zopet nazaj pridobil in potem z balkona št. peterske cerkve „mesto in svet“ blagoslovil. Minister zunanjih zadev je moral tedaj odgovarjati na interpelacijo zarad tega lista in je dejal, da ostane politika miru in prijateljstva taista vnanjim državam nasproti.

Španski minister notranjih zadev je poročil v seji kortesov 11. sept. o govoricah, da se v madridski okolici dela Karlistovska banda. Rekel je, da stvar nij istinita, še manj pa nevarna, in da se je izpustilo iz zapora že več oseb, ki so se zarad suma zaprle.

Italijanske novine pišo, da sprejme vojvoda d' Aosta poveljništvo vojaškega oddelka v Palermu. Zdravje papeževo je vedno zelo omahljivo. — List pariškega nadškofa je vzbudil veliko nevoljo, in zna bivati predmet diplomatičnih dopisovanj. „Popolo Romano“, ki ga je natisnil, se je od vlade konfisciral.

Pruski državni zbor se z ozirom na množico stvari, ki se imajo v njem pretresati, ne odpre še le prihodnjo jesen, nego že koncem marmaja ali početkom aprila. Predložila se bo določno vojaška in pravdna postava.

Turška vlada taji z uradnim pismom, da porta nij nikdar mislila svojega poslanika z Dunaja poklicati. Državni predsednik Kiamil-Paša je odstopil.

Dopisi.

Iz Idrije 10. sept. [Izv. dop.] V eni zadnjih števil „Sl. Nar.“ je obljubil nek dopisnik od nas nekoliko poročati o volilnem gibanju v mestu i okolici. Naj jaz o tem tudi nekoliko izpregovorim. — Kar se prvič tiče okolice, niso naši kmetje čisto nič vneti za „nemškega grofa“, pač pa jim je prav dobro znan narodnjak dr. Razlag. Volilni možje iz naše okolice bodo vsi, razen enega, svoj glas oddali dr. Razlagu. Hvala bogu, niso v naši okolici fanatični duhovni, ki bi hoteli škodljivo upljivati na svobodno volitev naših kmetov, in ki bi leco in izpovednico za volilne agitacije uporabljali. Večidel so pravi duhovniki.

Naše mesto pak, posebno prosto ljudstvo, govori še malo o direktnih volitvah; nij še spoznalo popolnem, nij si še ucepilo

ideje, da je treba voliti Slovence, in sicer značajnega, svobodomiselnega, naprednjakega in dobrega govornika. Vse to je nam dr. Zarnik. Pa nemila osoda je vrgla nam tri, po milosti nekaterih gospodov celo štiri kandidate. Nemški ustavoverci kandidujejo dr. Supana, klerikalci Costo i celo dr. Poklukarja (?), mi pa dr. Zarnika. Glasov pri volitvi bo vsak nekoliko gotovo dobil. Rudarski uradniki, komandirani od rudarskega predstojnika, g. L., bodo nemškega ustavoverca volili. Meščanje pa so preverjeni, da nam nij treba drugega, kakor izvrstnega govornika, značajnega in vseh obzirih poštenjaka, dr. Zarnika. A huda borba bode. Upljiv ustavoverskih uradnikov se uže vidi. Opravičen bi bil tedaj strah, da bode kljubu narodni večini nemško-ustavoveren kandidat dosti glasov prejel in le zarad razdora. Ako je kje treba edinosti, je pri nas brezpogojno potrebna. V ta namen naj se ljudstvo povpraša, ljudstvo naj se izreče za dr. Zarnika, da se nam ne bo silil še tisti, le poslovenjeni Costa, in skliče naj se volilen shod, da se ljudstvo poduči o našem narodnem programu še enkrat, da bo zoperstalo navalom tujega upljiva in pritiska; ljudstvo, katero uže tako sovraži volče uradnike, naj spozna velevažnost teh volitev, in poštenost pravih narodnjakov. Za zdaj naj o tem toliko zadostuje.

Naj omenim še enega „kuriozuma“. Te dni je obiskoval naš rudnik glavni nadzornik vseh rudokopov Beust. Prišel je največ iz tega uzroka, da bi opazoval velikansk in drag dimnik. Ko je sicer oddajal ta dimnik le malo dima, pihal je na ta dan bolj, ko vsak hlapon, da je iz Loke prišedšemu gospodu v oči bodel. Šaljivi rudarji so pa rekli: „Čast komur čast; našemu dekanu zvonijo, temu Beustu pa kadijo.“

Iz Kranja 12. sept. [Izv. dopis.] Okrajni inženér v Kranji je prepovedal na mostu postavljati semrečice ob priliki sprejema ljubljanskih pevcev. Uzrokov mož nij hotel povedati, uganejo se pa lahko. Ko so šli pevci iz čitalnice spremljani od velike množice ljudstva, je rekel politični okrajni komisar Jagrič precej na glas: „das wäre alles zu arretiren.“ Nek narodnjak je to slišal in mu rekel: „nur zu!“ Vendar si mož svoje absolutistične dobre volje nij upal izvršiti.

V kratkem popisu zadnje pevske „be-

sede“ nijste omenili važnega govora g. Noli iz Ljubljane, ki je navdušeno slavil češkega junaka, katerega so verski fanatiki požgali, Jana Husa. Občna pohvala Noličevega govora je pač znamenje, da nismo sploh v Kranji taki mrāčnjaki, kakor bi neki radi videli.

Iz Zagreba 8. sept. [Izv. dop.] Dr. Derenčin je v nagodbenej debati glede opuščenja slovanske solidarne politike to-le rekel: „Dr. Makanec nas graja in nam spočituje, da smo Slovence prevarili, ter da smo Srbe in Slovake na cedilu pustili. Jaz sem prepričan, da od nas v denašnjem našem položaji niti Slovenci, niti Srbi, niti Slovaki kakšne pomoči pričakovati morejo. Njim bi mogla pomoči samo uredjena, umirjena in napredujoča Hrvatska. Takšni, kakoršni smo denes, ne moremo nikogar niti varati niti podpirati. Uredjena Hrvatska bi mogla Slovincem s svojim vsenučiliščem pomoči; umirjena Hrvatska pa v rešenje zapletenih cerkvenih zadev srbske braće katero reči.“ — „Pesti Naplo“, ki je za ogersko vlado to, kar je „Wiener Zeitung“ za avstrijsko, piše v očigled sprejetja nagodbe tako rezervirano, da je naš središnji klub v opravičenih skrbah, kaj neki ta njegova pisava pomeni. „Pesti Naplo“ še zmerom neče prav verjeti, da se bo vsled sprejetja nagodbe naše razmerje nasproti Ogorskej vtrdilo. „Pesti Naplo“ tedaj levičarju dr. Posiloviču, rekšemu, da bo vse pri starem ostalo ter da bo tudi v prihodnje borba, nered in nemir v deželi, več verjame, nego Živkoviču, ki si iz nove nagodbe zlate gradove obeča. „Obzor“ pikro parafrazuje zadevni Naplojev članek. — Po sprejetju nagodbe je bila samo ena saborska sednica. Včerajšnji „Obzor“ piše glede tega to-le: „Kedaj bo pa prihodnja saborska sednica, ne moremo za gotove reči. Največ je temu krivo to, ker še zmirom nemamo vlade, s katero bi se sabor mogel dogovarjati.“ To je sabli pritisek, in pohleven opomin Szlavyju, da naj vendar že enkrat imenovanje bana kroni predloži. Kot banski kandidat začel se je spet grof Jankovič imenovati. Razni saborski odbori marljivo delajo.

Domače stvari.

— (Litijški šolski svet) je predložil, da naj imajo vsi učitelji tega okraja 500 gold. letne plače.

„I, kaj boš moral zopet tja? In kaj vendar počenjaš tamo, da uživaš tolike britkosti?“ ga vprašam. Pavliha iztrese kozarec vina v sebe in vzdihne. Čez nekoliko trenotkov premišljevanja pak jame pripovedovati: „To uže davnaj veš, da sem jaz prav iskren rodoljub; in liberalen sem še od tedaj, ko sem tistega svetnika oklestil, ki mi nij hotel platna plačati. Držal se je res kakor lipov bog, pa jaz sem ga le dvakrat oplel s svojim cepom, pa je bil takoj denar tu. Torej razumeš, kako me je v srce bolelo, ko sem čul, da naši poslanci tako sedijo zunaj, kakor bi v cerkvi bili, kjer smeta samo fajmošter in mežnar govoriti. Šel sem v Beč, splazil se v zbornico, in tam zlezal pod isto klop, kjer je nekdaž doktor Tomanova lepa brada sedela. Dolgo sem čakal, kar prisedejo moji rojaki. Na mojo vero, mislil sem si, denes pa boste govorili; jel sem doktor Poklukarja pod noge dregati.

Mož me uže davnaj pozna, in se me je zbal; noge je kar kvišku vlekel. Jame se odkašljevali. Zdaj bo! si mislim, pa nič, nič, naš doktor je le plunil. Zdaj dregnem Horaka. „Satracene jedričku!“ zarobán'ti nad menoj pod klop, pa prav tiho; pustim ga, kaj hočem z njim, ta bi še morda takole začel govoriti: „Wir misme politikovat in Wienerstadt moledaites etc., tako pa še raje vidim, da molči. Potlej sem zeta Murnika cukal, ali tudi ta nij nobene „štine“ od sebe dal.“

„Kaj pa si z grofom naredil?“

„Tega sem pa pod koleno vščipnil, a je rajši brcal, nego bi vstal, in eno rekel. Klel je pa, klel, nad manoj, pa vedno tja v sredo gledal, kjer so fajmoštri in baroni sedeli. Jako žalosten sem bil, ko sem odšel; in zato sem tudi denes tak, kakor lesnika, ker se uže bojim, da bom moral zopet enkrat dregat in ščipat jih, kadar se novi naši zastopniki vsedejo tja.

„Kaj pa si pri Schafferji hotel, ker si tako zvedavo po njem popraševal?“

„To ti bom drugokrat povedal! Te dni pa pojdem v katoliško društvo, in bom tam nekega kandidata nasvetoval, katerega se še nij nihče spomnil! „Kedo more ta biti?“

Rojen Ljubljančan je; luč sveta je zagledal tam na dunajski cesti, menda v drugi hiši od „numare seks“ — pravi „vollblut-pravničar“ — za cerkev ima velike zasluge, — slavno ime nosi in dober katoličan je, — ali še ne uganeš, kdo je to? To je don Karlos, naš rojak, ki sedaj na španskem požiga in ljudi moliti uči in jim šibe obeta, ako ne gredo hlinit se v cerkev. Pa bo menda kmalu „faliral“ tamkaj, in potem bi bila kaka kandidatura pravi „refugium peccatorum“ za-nj. Nekod ga bodo vendar za častnega občana izvolili. Če ne drugje, pa v Kurji vasi, pod Golovcem. Morda še „Santa-Cruza soboj pripelje.“

— (Klerikalni kandidatje.) V Gradci je bila 9. septembra v „Harmoniji“, društvenem lokalu polit. katoliškega društva, konferencija „pravne“ stranke, pri kateri se je baje 20 gospodov udeležilo. Predsedoval je Alfred knez Lichtenstein. Po daljši debati so se postavili kandidati „pravne“ stranke za vse (?) kmetijske volilne skupine na Štajerskem. Med kandidati sta tudi g. Miha Herman, za ptujsko skupino in g. Kosar, za celjsko skupino. Na nemškem Štajerskem bodo kandidovali: Knez Alfred Lichtenstein, Alois Karlon, Baron Gudenus, posestnik Bärnfeind, župnik Bernhard Rainer in posestnik Weinhandl Janez.

— (Deželnega načelnika Auerperga) nij v Ljubljani, ker je nevarno bolan in se zdravi v gorenjskem zraku. Za to je pod razpisom volitev podpisan njegov namestnik g. Roth, ki bo tudi ustavoverne volitve „vodil.“

— (Družba sv. Mohora.) „Bes.“ piše: „Komaj so končana letošnja družbina opravila, že je treba skrbeti za prihodnje leto. Tudi za l. 1874 je udom namenjenih šeststo knjig. „Življenje svetnikov“ bode z devetimi snopičem dovršeno in se tiska v 25.000 iztisih. Nadaljuje se drugi del „Kristusovega življenja“ v drugem snopiču. Za tema knjigama pridete na vrsto dve novi, ena bolj zanimiva in podučljiva od druge: „Občna zgodovina“, katero spisuje profesor višje gimnazije v Varaždinu, gosp. Josip Staré. Prvi zvezek obsega zemljepisni pregled starega sveta in zgodovino starega veka od najstarodavnih časov do Rimljanov. Rokopis za l. snopič je dovršen in pojde v kratkem v natis. „Knjiga človeških iznajdeb“, ki jo spisuje g. Ivan Tušek, profesor v Ljubljani, bode lehkoumljivo po domače seznanila družbenike z raznimi iznajdbami, po katerih je človeštvo napredovalo od starih časov do sedanjih. — Da pa ustreza družbin odbor živi potrebi in od raznih strani ponovljeni želji, bil je v odborovi seji dne 26. avg. enoglasno sprejet predlog: naj družba sv. Mohora že prihodnje leto izda „Domačega zdravnika“, ako se posreči pridobiti sposobnega strokovnjaka, ki bi ob pravem času rokopis dovršil.

— (Slovenska grška slovnica), katero je profesor Vodušek spisal in kranjskemu šolskemu svetu predložil, je bila sprejeta s pristavkom, da hoče dež. šol. svet rokopis ministerstvu predložiti v ta namen, da

„E, Pavliha, ti jih imaš še zmirom za ušesi.“

„Dobro, da me „ušes“ spomniš. O nek kom pravijo, da nij sposoben za državni zbor, ker slabše sliši nego jaz. Krucitirken! drugi so pa mutasti.“

In Pavliha si je nalil zopet kupico, butelj je bilo že več praznih — in moj znanec je jel „radikalno“ govoriti. Rad bi Vam še kaj povedal, gospica moja, o najinem pogovoru, pa urednik „Slov. Naroda“ se bliža sé svojim svinčnikom; čul je besedo „radikalen“ — in take izraze on krvavo sovraži. Zadnjega pisma je bil polovico konfisciral, za to ste samo en odrezek dobili, a on se izgovarja, da sem bil „radikalen.“ Ko bi Trakarjev Tomaž na starem trgu, ki ima 600 gld. davka, to vedel, nikoli več ne zablja v katoliškem društvu.

Ana-Baptista.

ministerstvo da denarno podporo za tisk; samo da pisatelj še druge dele grške grammatike enako spretno izvrši in pri pregledu ozir jemlje na dane mu nasvete o popravkih.

— († Katarina Preširen.) 4. septembra je umrla na Blejski dobri, blizu Zaspega, pri svoji nečakinji Katarini, sestra dr. Franc Preširnova. Bila je kedaj ves čas pesnikovega bivanja v Kranji pri njem. Vlansko leto obsorej se je vesela udeleževala še svečanosti v Vrbi, neumrlemu svojemu bratu v spomin. Še 3 Preširnovе sestre živé sedaj v brezniški župniji na Gorenjskem.

— (Umrli) je te dni v Ljubljani J. Babnik v 75. letu starosti v ubožnici. Ta mož je eden poslednjih staro-kranjskih „vaterländische Schriftsteller“. Bil je znanec Preširnov, Čopov, Malavašičev in drugih one dobe. Pisal je v nemškem jeziku v „Illirisches Blatt“, v „Carniolia“ in druge staro-kranjske liste več neslabih novel in raznih spisov; ko je pri nas slovenščina prevladala, pretekel je moža novi čas in pozabljen je umrl. Niti nemškutarji, katerim je, dasi morda v nedolžnosti ali celo prepričanosti, ipak tla nadeloval, se ga niso domislili. Nehvaležnost je plača tega sveta.

— (Iz Cerknice) se nam poroča 11. sept.: Denes je bila tukaj delitev premij med konjerejce. Premije v cekinih prejeli so gg.: Obreza iz Cerknice, Jeršan iz Unca, Mekinda iz Olševka, Dekleva iz Buje, Garcaroli iz Senožečega, Bemškar iz Žerovnice in Galaci iz Planine. Sreberne svetinje so pa prejeli: gg. Štefin iz Zaloga in Krajger iz Postojne. — Sploh je bilo prignano le malo živine. — Zares potrebno bi bilo za Cerknico, da se ustanovi tu štacija za žrebce, kajti iz tukajšnje okolice in celo iz Loža kobile v Postojno k žrebcem goniti, je dokaj zamudno in prizadeva kmetu veliko stroškov. — To je tudi uzrok, da se tukajšnji kmet ne peča toliko s konjerejo, kakor bi bilo želeli.

Narodno-gospodarske stvari.

— Sadja letos na Kranjskem nij nič, drugod malo. Le v nekaterih okolicah na Bavarskem, Brunšvickem in južnem Ogerskem ga je nekaj. Češpelj je le ob Renu, na Koroškem, in na Ogerskem veliko; orehov pa skoraj nikjer nič nij.

— Južna železnica je imela pravico predilsko zidati, ako se od vlade koncesijonira. Kakor „Tr. Z.“ poroča, je južna železnica na sedem let se odrekla tej predpravi in sploh nema nobenega ugovora zoper predilsko železnico, v kateri ne vidi nobene konkurenčne črte.

Poslano.

Čč. gg. Fr. Koširju, c. kr. sodniku; Em. Tomšiču, posest. in županu; Ed. Schafferju, c. kr. stotniku in graščaku in dr. Ludv. Vašiču, ki so se o koncu šolskega leta z osnovanjem veselice odličnim šolarjem gostoljubno skazali, izreka dolžno zahvalo

predsed. nam. kraj. šolskega sveta v Trebnjem
V. Klemenčič.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalesscière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodeci, v živecih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v duš-

njaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času noščnosti, scalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zoprstavljala se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalesscière imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodeci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec,

provizor fare Gleinach,

pošta Pod goro pri Celovci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalesscière. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravljenje.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

12. in 13. septembra.

Evropa: Cavaller s sinom in hišno iz Gradea. — Dr. Krausenek z materjo in sestro iz Trsta. — Gabriele Picoli iz Laškega. — Petrič A., Dr. Knez iz Zagreba. — Blaskopf iz Dunaja. — Prodaj iz Gradea. — Korner iz Dunaja. — Solimone bratje iz Rima. — Stare iz Mengša.

Pri Elefantu: Zügler iz Stuttgarta. — Šinka iz Gradea. — Žužek iz Jesenice. — Ana Majti iz Gorice. — Gorup iz Trsta. — Seifert, Trilar iz Dunaja. — Aichenger iz Rumburga. — Bonfič iz Senja. — Vanger iz Draždanov. — Žagar iz Prezida. — Janežič iz Vrhnike. — Šoten iz Matenje vasi. — Bauer, baron Rotschütz iz Hude vasi. — Grof Pace iz Ponočiča. — Truden z družino iz Trsta. — Fišer s sinom iz Kamnika. — Bukovnik, Jeney z gospo iz Reke. — Petrič iz Dunaja. — Očitek Marija iz Gorice. — Kobal iz Sedla. — Podreka iz Brigne. — Dobrinov Barbara iz Zagreba. — Worn iz Save. — Latterid iz Trsta.

Pri Mallét: Švare iz Elberfelda. — Famiglie Guena, Rödiger z družino, Leonardeli, Veriti iz Trsta. — Zupančič iz Glogovce. — Ungar, Zebenska, Völk iz Dunaja. — Lenasi iz Karlovca. — pl. Tanhof iz Pešte. — pl. Ehrenreich iz Ponočiča. — Braune iz Kočevja. — Frice z gospo iz Prage. — Giordano iz Reke. — Svoboda z gospo iz Prage. — Brandt iz Dunaja. — Ott iz Vajneka.

Pri Zamorel: Močnik z gospo iz Logateca. — Dreosi z gospo, Parmezani iz Červinjana. — Hofman iz Freivalda. — Grohs iz Storé. — Lapuk iz Zidanega mosta. — Weiss iz Gradea.

Tržne cene

v Ljubljani 13. septembra t. l.

Pšenica 7 gl. 30 kr.; — rež 4 gl. 90 kr.; — ječmen 3 gld. 60 kr.; — oves 2 gl. — kr.; — ajda 3 gl. 70 kr.; — pros 3 gl. 50 kr.; — koruza 4 gl. 40 kr.; — krompir 2 gl. — kr.; — fižol 5 gl. 20 kr.; — masla funt — gl. 52 kr.; — mast — gl. 38 kr.; — špeh frišen — gl. 34 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 2½ kr.; — mleka bokal 10 kr.; — govedine funt 26 kr.; — teletine funt 33 kr.; — svinjsko meso, funt 30 kr.; — sena cent — gl. 85 kr.; — slame cent — gl. 90 kr.; — drva trda 7 gld. 20 kr.; — mehka 5 gl. 20 kr.

Dunajska borza 13. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"
1860 drž. posejilo	101	" 25
Akcije narodne banke	962	"
Kreditne akcije	230	" 50
London	112	" 30
Napol.	8	" 98
C. k. cekini	—	" —
Srebro	106	" 75

Martin Krušič

doktor vsega zdravoslovja,

naznanja p. n. občinstvu, da se je v
Celji, v gospodski ulici, v g.
Janičevi hiši, h. št. 124 vstanovil.
(242—2)

Čitalnica v Kamniku,

katera si je najela celo poslopje na velikem
trgu, išče (243—2)

restavraterja.

Natančnejši pogoji se izvedo pri odboru.

Gospodu profesorju računoslovja

R. pl. Orlice,

Berlin, Wilhelmstrasse 5.

Vaši izvrstni poduki zaslužijo mojo
odkritosrčno občudovanje, čestiti gospod!
Torej še enkrat srčna zahvala za dob-
ljen terno. (239)

Montau.

Blaž Spinn, učitelj.

Ljubljanska filijala Štirske eskomptne banke

priporoča se za izvršitev

banknih opravil vsake vrste.

Po svojem banknem in menjalnem komptoiru **kupuje in prodaja vse vrednostne papire, eskomptira menjice** po obstoječem tarifu, izdaja **nakazila** na vsa avstrijsko-ogerska in tujezemski trgovinska mesta po najzmernejših pogojih in **posoja** najceneje na vse pri borsah notirane **efekte in valute** 70 do 80% kursne vrednosti. Njen bankni in menjalni komptoir ima zmerom **veliko zalogo vrednostnih papirov** in opravlja **vsako borsno naročilo z najkulantnejšimi pogoji.**

Dalje **jemlje denarje na obresti** in sicer daje zdaj:

a) na Giro-Conto (knjižico) 5% obresti brez odpovedi za zneske od 5 gld. do 3000 gld.;

5 1/2 % obresti proti 15dnevni odpovedi za vsakovrstne zneske.

6% " " 90 " " " " " "

b) na blagajnične liste (Kassenscheine)

4 1/2 % obresti brez odpovedi, 5 1/2 % obresti proti 30dnevni odpovedi.

Za **ugodno in davka prosto nalaganje glavnice** priporoča filijala:

5 1/2 % založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v 50 letih s polno nominalno vrednostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 1. dan aprila in 1. dan oktobra;

5 1/2 % založna pisma avstrijske hipotekne banke

v kosovih po 100 in po 1000 gold., katera se v 10 letih s polno nominalno vrednostjo potem izžrebanja nazaj plačujejo in imajo kupone za 30. dan junija in 31. dan decembra;

9% bone otomanskega zaklada od leta 1872., kateri se bodo izplačali

13. dan julija 1877. in 13. dan julija 1878. leta,

s kuponi za 1/13. dan januarja in 1/13. dan julija, v kosovih po 100 sterlinških liber.

Ker je filijala prodajo imenovanih papirov prevzela en commission, jej je moči izvršiti vsako naročilo **po dnevnem kursu.**

Končno filijala pozornost trgovcev in obrtnikov obrača še posebno na svojo samostalno

kreditno družbo

in jih vabi, naj pristopajo. Programi o organizaciji te družbe dobivajo se v komptoiru filijale na velikem trgu, števil. 239. (92—20)

Naznanilo nove štacune.

Podpisani se počasti, opozoriti čast. p. n. občinstvo na svojo kupčijo

s suknenim, manufakturnim in kramarskim blagom,

katero je začel in bode vodil pod protokoliranim imenom

ANTON JENTL.

Priporoča torej svojo raznovrstno zalogo s pristavkom, da se je **ravnokar iz Dunaja** vrnil, kjer se mu je posrečilo nakupiti različnega blaga po najugodnejši ceni. Posebno kupa vredno je:

Velike suknene ogrinjalke, sukno sploh, kotonina, svilnati prti ali rute in druge volnene bombažne (pavolnate) in platnene

stvari, katere more po veliko nižji ceni kakor lansko leto prodajati.

Anton Jentl,

(241—2)

trgovec v špitalskih ulicah h. št. 273.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Samo še osem dni razprodaja.

Razprodaja v A. Rizzoli-jevo konkursno maso spadajočega

špecerijskega, barvnega in materialnega blaga

v špitalski ulici traja samo še osem dni, in se bode zaloga blaga, katerega je še prav dosti in na izbiranje tam, ves ta čas vsak dan od 9 do 12 zjutraj in od 3 do 6 popoldne, po jako znižani ceni razprodajale.

Upraviteljstvo

A. Rizzoli-jeve konkursne mase.

(244)

Veliko množino

iz železa vlitih cevij

po 1 1/2", 2", 2 1/2", 3" in 4" premera, za vodo- in plinovode, najboljši angleški izdelek, imamo v Trstu v zalogi in je prodajamo po nizkih cenah.

Polaganje cevij prevzememo povsodi, kakor uravnavo celih vodovodov na deželi. (236—4)

Tovarnica za vodo- in plinovodne naprave

Mattison & Brandt, v Gradci.

Št. 301.

Razpis

učiteljskih služeb.

V sežanskem šolskem okraji se razpisuje sledeče službe, za katere naj prosilci vložijo svoje prošnje s vsemi dokazi učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja najdalje do **25. septembra t. l.** pri dotičnih krajnih šolskih svetih:

1. Učiteljska služba v šolski občini III. vrste, v **Štjaku**;

2. Učiteljska služba v šolskih občinah IV. vrste, na **Barki, v Gabrovici, v Kazljah in v Vojšćici**;

3. Podučiteljska služba šolske občine II. vrste, v **Sežani**.

Dohodki teh služeb so razvidni iz deželne šolske postave od 10. marca 1870 §§. 22, 30, 33, 36 in 37 s pristavkom, da za podučiteljsko službo v Sežani je izjemno letna plača od 400 gold. privoljena.

C. k. okrajno šolsko svetovalstvo v Sežani

5. septembra 1873. (237—3)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.